

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2021/74

Karar Sayısı : 2021/51

Karar Tarihi : 14/7/2021

R.G.Tarih-Sayısı : Tebliğ edildi.

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Hatay 6. Asliye Ceza Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un;

A. 5. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (c) bendinde yer alan "...yargılama usul ve esasları,..." ibaresinin,

B. 66. maddesinin (8) numaralı fıkrasında yer alan "...gerekçeli..." ibaresinin,

Anayasa'nın 2., 142., 149. ve 153. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptallerine karar verilmesi talebidir.

OLAY: Sanığın hırsızlık suçundan cezalandırılması talebiyle açılan davada 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 25/5/2005 tarihli ve 5353 sayılı Kanun'un 13. maddesiyle değiştirilen 105. maddesinin dördüncü cümlesinin "*kovuşturma aşamasında verilen tahliye kararları*" yönünden Anayasa'ya aykırı olduğu iddiasıyla yapılan itiraz başvurusunun Anayasa Mahkemesinin 29/4/2021 tarihli ve E.2021/40, K.2021/29 sayılı kararıyla Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle reddi üzerine itiraz konusu kuralların Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptalleri için başvurmuştur.

I. İPTALİ İSTENEN KANUN HÜKÜMLERİ

Kanun'un iptali talep edilen kuralların da yer aldığı;

1. 5. maddesi şöyledir:

"İçtüzük

MADDE 5- (1) Bu Kanun çerçevesinde;

a) Mahkemenin iç düzeni, işleyişi, teşkilatı, çalışma usulleri, tutulacak defter ve kayıtlar, elektronik ortam da dâhil evrak akış düzeni, arşivlenmesi, Mahkeme kütüphanesi, Genel Sekreterlik ile idari teşkilatı, idari personelin görev ve sorumlulukları,

b) Başkan ve üyeler ile raportörler ve raportör yardımcılarının özlük dosyalarının tutulması, disiplin işleri, izin ve sağlık durumları, giyecekleri kisvelerin şekli ve bunların giyilme zaman ve yerleri,

c) Mahkemenin çalışma, yargılama usul ve esasları, müzakere ve duruşmaların yönetimi ve kayda alınması,

Genel Kurulca kabul edilecek İçtüzükle düzenlenir.

(2) İçtüzük Resmî Gazetede yayımlanır."

2. 66. maddesinin (8) numaralı fıkrası şöyledir:

“(8) İptal ve itiraz başvuruları sonucu verilen **gerekçeli** kararlar Resmî Gazetede hemen yayımlanır.”

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca yapılan ilk inceleme toplantısında başvuru kararı ve ekleri, Raportör Gülbin AYNUR tarafından hazırlanan ilk inceleme raporu ve itiraz konusu kanun hükümleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

2. Anayasa'nın 152. ile 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 40. maddelerine göre bir davaya bakmakta olan mahkeme, bu dava sebebiyle uygulanacak bir kanunun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin hükümlerini Anayasa'ya aykırı görmesi hâlinde veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varması durumunda bu hükümlerin iptalleri için Anayasa Mahkemesine başvurmaya yetkilidir. Ancak anılan maddeler uyarınca bir mahkemenin Anayasa Mahkemesine başvurabilmesi için elinde yöntemince açılmış ve mahkemenin görevine giren bir davanın bulunması, iptali talep edilen kuralın da o davada uygulanacak olması gerekir. Uygulanacak kural ise sadece davanın esasını çözecek hükümlerle sınırlı olmamakla birlikte bakılmakta olan davanın değişik evrelerinde ortaya çıkan sorunların çözümünde veya davayı sonuçlandırmada olumlu ya da olumsuz yönde etki edecek nitelikteki kurallardır.

3. Başvuru kararında 6216 sayılı Kanun'un 5. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (c) bendinde yer alan “...*yargılama usul ve esasları*,...” ibaresi ile 66. maddesinin (8) numaralı fıkrasında yer alan “...*gerekçeli*...” ibaresinin iptalleri talep edilmiştir. İtiraz konusu kurallar anılan Kanun çerçevesinde Anayasa Mahkemesinin yargılama usul ve esaslarının İçtüzük ile düzenlenmesini ve iptal ve itiraz başvuruları sonucu verilen gerekçeli kararların Resmî Gazete'de yayımlanmasını öngörmektedir.

4. Bakılmakta olan dava ise sanığın hırsızlık suçundan cezalandırılması talebine ilişkindir. Dolayısıyla itiraz konusu kurallar ceza yargılamasının konusu olan bu uyuşmazlığın değişik evrelerinde ortaya çıkan sorunların çözümünde veya davayı sonuçlandırmada olumlu ya da olumsuz yönde etki edecek nitelikte değildir.

5. Açıklanan nedenlerle kuralların itiraz başvurusunda bulunan Mahkemenin bakmakta olduğu davada uygulanma imkânı bulunmadığından başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle reddi gerekir.

III. HÜKÜM

30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un;

A. 5. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (c) bendinde yer alan “...*yargılama usul ve esasları*,...” ibaresinin,

B. 66. maddesinin (8) numaralı fıkrasında yer alan “...*gerekçeli*...” ibaresinin,

itiraz başvurusunda bulunan Mahkemenin bakmakta olduğu davada uygulanma imkânı bulunmadığından bu ibarelere ilişkin başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle REDDİNE 14/7/2021 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Esas Sayısı : 2021/74
Karar Sayısı : 2021/51

Başkan
Zühtü ARSLAN

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Başkanvekili
Kadir ÖZKAYA

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Muammer TOPAL

Üye
M. Emin KUZ

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU

Üye
Selahaddin MENTEŞ

Üye
Basri BAĞCI

Üye
İrfan FİDAN